



ԾԱՌԱՋՄԱՆ ԱՊՂՋ
Առաջին երեսը 5

ՀԱՅՈՒՍ ԱԶԳԱՅԻՆ

Gérant responsable
A. SAKAİAN

ԾԱՅԻԼ Հարամի երկու անդամներ հրատարակուի Չորեքշաբար-
թի և Նարամի գրեթե գրեթե գիրքն է:

Տորեկան բաժանորդագութեան զինն է 400 դուռուշ արծմա-
— Վեցամսեայն 50. — Գալառաց համար 115 դր. Վեցամսեայն 60

Որ եւ է համակ կամ գրութիւն պետք է ուղղել
Առ Արտօնատէր և Տիորէն Անոտն Ապահան,
Կ. Պալիս, Պապը Ալի ճատաէսի թիւ 20:
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք եւ չեն տրուիր:

Թորի 45 Ա. ՏԱՐԻ

Գիւ 40 ՓԱՐԱ

1887 ՄԱՅԻՍ 27 ԶՈՐԵՔԾԱԲԹԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Դարակէօղեան հանրածանօթ
կտակի խնդիրն խոռու ժողովու
կը ներկայացուի, վերջնական լու-
ծում մը արուելու համար:

Վսեմ. Նուրեան է ֆէնստի առա-
ջն անգամն ըլլալով, մեծ սխալ
մը պիտի գործէ:

Դարակէօղեան եղբարք կը
պնդեն թէ այդ պիտի կտակ մը
չիկայ, ն. վսկառակ նուրեան
է ֆէնստի եւս զրուոր առաջարկ
մը կընէ յալտանելով թէ «Պատրի-
արքարանի մէջ գտնուած թղթոց
քննութիւնն օրէնսդիտաց մտքին
մէջ համոզում չը գոյացուց թէ
Ազգի ունէ՞ր ի ձեռքին դատաս-
տանապէս գործադրելի կտակ մը»
որմէ կը հետեւի թէ երեք հա-
զար սակւոյ նուելը ընդունելու է.
լաւ, նուել ըլլակ յետո ո՞վ չըն-
դունիր, Հիւանդանոցի Հոգա-
րարձութիւնը լոյդ մը գուլպան
անդամ մեծ չնորհակալութեամբ
կընդունի անկելոց համար. սա-

կայն նուելի մը փոխարէն նուել
տալու սովորութիւնը կարծեմք
կազմակին կըլլայ:

Դարակէօղեան եղբարք այս ան-
ովար նուելը ի՞նչ տեսակ նուել
է որ նախկին կտակը իբր նուել
փոխան եւ կուզէն, գիցուք թէ
այդ կտակը դատաստանապէս
անդործադրելի է ըստ ոմանց,
Տիգրան է ֆէնստի կարծիքը բա-
ցայալու կերպիւ՝ ըստ ոմանցից
կարծիքն կը տարբերի որ երեք
հազար սոկւոյ այդ անդործադ-
րելի կտակը ծախու առնել կուզէ:
Գուցէ ըսեն թէ Տիգրան է ֆէն-
ստի երեք հազար սոկին անոր հա-
մար կը նուելի որ, ժամանակաւ
այդ պիտի բան մը թէ և մտած-
ուել է սակայն չէ գործադրուած,
այսուհետեւ միանդամ ընդ միշտ
ատոր խօսքը գոցուելու համար
կընէ այս բարութիւնը. Դարա-
կէօղեան եղբարք խիստ լաւ գի-
տեն թէ չարախօսութիւնը ուկ-
ւոյ դէմ ազդեցութիւն չունին
երեք և ոչինչի համար չէթէ
երեք հազար, այլ երեք սոկի

անդամ չեն տար մարդու, կա-
րելի է մենք կը պատվինք, բայց
ուզողը թող երթայ փորձէ մէկմը:
Ստոյդ է որ այդ կտակը առ-
այժմ մասամբ անդործադրելի է,
բայց ապագային ամենակատար-
եալ և խիստ շահաւոր կտակ մէ:
ատանե վեց տարիներէ ի վեր այդ
կտակը մեզնէ հաց ջուր ուղած
ունի որ այսօր ելնը երեք հա-
զար սոկւոյ ծախել կը փորձուինք,
և այնպիսի գետնի մը վրայ պի-
տի կանգնենք դորոց մը՝ որ առ
նուազն երկու հազար սոկի ար-
ժէք ունի. արդ արժան չէ խոր-
հի թէ հինգ հազար սոկւոյ
արդիւնք պիտի ունեա՞լ այդ
դպրոցը. փոխան նոր դպրոցներ
բանալու ունեցածնիս բարեկար-
գենք աւելի լաւ չըլլա՞ր:

Հանգուցեալ կտակետ է ֆէն-
ստիի ժամանդորդը իւրեանց
ներկայացուցչաց միջոցաւ, բա-
ցարձակապէս կը մերժեն եղեք
այդ կտակը. ամենակարելի է որ
այդ պէս լնեն, որո՞ւ հոգ. եթէ

ամեն ժառանգորդք իւրեանց հօրը կտակը կարենային աւրել, կտակի դրութիւնը գոյութիւն չեր ունենար աշխարհի վրայ,

Բայց կրտակ չիկայ բնաւ պիտի ըսեն. երեք հաղար ոսկի ի՞նչ բանի համար է որ նուեր կուտանի

Յաջաժողովրդեան պէտք չէ այնչոփ չնչին երեւյնել կտակ մը որ երեք հաղար ոսկի գին կուտան. մենք պարզապէս պիտի ըսենք թէ բարեկամական գործառնութիւն մ'է տսի, որ ի վընաս Ազգին անուշ տեղը կապել կուզէն, գիցուք թէ եթէ որդերեք հաղար ոսկին չառնենք, ան ալ պիտի երթարքայց միթէ Հայ ազգը երեք հաղար ոսկի մսիսերու պերճանքը չունի. եթէ չունի, ճառը տոպրակ մք կախեցէք փոխանակ կտակներ վաճառելու:

27^{րդ} ՏԱՐԵԴԱՐՁ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Քառանկօթերորդ անգամ տօնուեցաւ Ազգ. Սահմանադրութեան տարեգարձն, ի ներկայութեան ազգային երկուուրսուար բազմութեան:

Ամեն. Խրիմեան Սրբազնը՝ յատկապէս հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատոյց Հիւանդանոցի մատրան մէջ, և յաւարտ Ս. Պատարագին, ներքին պարտէղին մէջ հակիրճ, ոլլ իմաստալից բարոզ մը խօսեցաւ ժողովուրդեան:

Հիւանդանոցի Որբանոցին կից՝ ընդունակ բակին մէջ հաստատուած էր սեղանը, ուր Սրբազն Պատրիարքի նախագահամարթեամբ, և տառէն աւելի եկեղեցականաց ու հարիւրաւոր ժողովրդեան մասնակցութեամբ խրախճանաց հանդէսն շքեղ կերպիւ կատարուեցաւ, բաժակներ առաջարկ-

ուեցան՝ վասն կենաց Վեհափառ և բարեխնամ Սուլթան Համիտ կայսեր, վասն կենաց լուսամիտ նախարարաց, Ամեն. Յարսւթիւն Ս. Պատրիարքին, Հոգաբարձութեան հիմնադրաց:

Դաղարոսեան Քրիստոսուուր էֆէնամին՝ բարեկիշտատակ Սուլթան Մահմատի յիշատակին ինչպէս նաեւ Պէղճեան Յարութիւն ամիբային յիշատակին համար բարեմազմութիւններ ըրաւ, զի Սուլթան Մահմատին արտօնած և Պէղճեան ամիբան շինած էր առաջին անգամ Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցի հաստատութիւնը:

Ժամը նին ատենները՝ Ս. Պատրիարքն հեան ունենալով Խրիմեան Սրբազնն. ու Սավրիչեան Տիմոթէոս եպիսկոպոսն, ու 40հատ եկեղեցականներն, հանդիսավայրն եկաւ, ուր նախ յանուն վարչութեան—իրեւ ներկայացացիչ-վսեմ. Գարբիէլ էֆ. Նորատունկեան խօսեցաւ Սահմանադրութեան առակարութեանց ոգտակարութեանցը մասին:

Յետոյ ճառ մը արտասանեց Որբանոցի նախկին սաներէն մին:

Ս. Պատրիարքը կարճառուած տեհնաբանութեամբ մը, Վեհ. Սուլթանին համար իւր բարեմազմութիւններն հանդիսաւորապէս կրկնեց, և ժողովրդական բուռն ծափերուն ժամանակ կընքեց իւր սրաւագին բարեմազմութիւնները:

Հանդէսը անեւեց երեկոյեան մինչեւ 12 առանց ու է անկարգութեան:

Այս տարուան հանդիսէն դոյցած զուտ շոհն հաւանական հաշով 200 Օսմ. ոսկւոյ կը յանդի:

ՊԻՐԼԻԳ

Էրմէնի Գաթուիկ միլէթինին իշպու պիրլիք մէսէլէսի կիթկի-

տէ պայազը չօճուգ օյունճաղընա տէօնտիւ : Պիզ ագտէմա ըէվերսուրուուրն թատիկի իլէ հէր հալտէ շու պիրլէշմէ մէսէլէսինէ օլմու պիթմին նազարը իլէ պաքմագտա իքէն, պիր թագըմ պիէսաս փիւրիւզիէր Փիւզուլի չէնէ եարջալըմազա մահէլ վէրիյօր:

Էկէր տազրուուրն սէօլէէճէքսէք Ազարեան Բաթրիկ կաթողիկոս հազրէթլէրի իմքեանըն տախինտէ հէր նէվ փէտաքեարլըզը տիրիզ պույուրմատը, Գարշըլէդ իսէ բաղար էրմէսի կիւնըի մէճմուատա աթիտէքի սաթըըրլըրը օդուտուք :

Շէօլէքի, Բարտ հազրէթլէրի թէնսիպ իթափէրի զաման, պու տէֆա իթա իթափէրի միւսատէի տէ կէրի ալմաք սէլահիէթի եխնէ էվէլքի կիպի պաքի օլուեօր մը, եօքսա պու թահըրաք իգմիզալննա, ըէվէրսուրուարթըզ հիւրիւմտէն սագըմ վէ եախօտ մէթրուք ատա օլունագ կէիլիյօր մու, պուրասընը բաթրիգլիկ խարինտէ օլան Փրբատան իթիմատէ հազըր պուլունան զէվալքէստիրէմիշ իմիշ :

Պիզ պու կիպի պիրլիյէ հէրչի պատագատ պիրլիք տէկէմէլիպ, մութթասըլ եքիլիք տէյէճէկիզ, Չօճուգլուք տէկիլ մի գալգըպ տէմէք քի եա եէնիտէն ըէվէրսուրուսըն անքեամընը ճարի իլան իտէրսէ, պիզ տէ տէրիզ քի եա գալգըպ թէքմիլ տիւնեա պաթարսա' . . . հաթըըրզզա պիրմէնգըպէ կէլտի քի պու մէսէլէյէ զայէթ միւշապէհէթի վար:

Պայէթ թէնպէլ ատէմին պիրի չալըզպ տա կէչինմէքտէն վէլէն կէթիրիպ, ահըպատընը չալըրըր վէ ըէճա իտէր քի քէնտիունի սաղ սաղ կէօթիւրիւպ տէֆն իթսինլէր, Ահըպատընը պու սուի գաստըն սէպէպինի սօրարլար, չալըզաք պանա ըէք կիւն կէլի-

յօր, չալըշմայըպ աճլըքտան էօլէնէյիմէ, սիզ շիմտիտէն պէնի կէօմիւրիւն կէօմիւն, Տօսթլարը իպրամ էթաբիէր քի սըրա իլէ պիրէր կիւն կիթսին քէնտի սօֆ. ըալըրնտա եէմէք եէսին—նէ օլուր տէտի հայտէ տէյէլիմ քի եիրմի կիւն տէ պէօլէ կէչինտիմ սօղրա եինէ աճըմտան էօլէնէք տէկիլմիիմ, շիմտիտէն էօլմէք տահա էիի, վէլհասրլ հէր նէ եաբարլարսան նիյէթինտէն փազ կէշիրէմէյիա շորնաչար պիր թապութա գոյու պ, պու թէնպէլին իւզէրինէ կիւլիւշը մէզարա կէօմիւրիւրքէն, պու զարիա ճէնաղէ ալայընը պիր դատըն կէօրիւպ, պիրինէ պու կիւլիւշմէնին սէպէպինի սօրտու, մաճարայ, գատրնա հիքեայէ իթտիրլէրինտէ գատրն ըիզ գաթէ կէշէրէք, եազըդ տըր շու պիչարէյէ հայտէ սէօլէյին պէնիմ պիր մահզէն տօլուտու բէքսիմէթիմ գար քէնտիսինէ վէրէյիմտէ վարսն էօմըիւ օլուգնդա հէսին:

Տօսթլարը պունու իշիահննէն, հէժան թապուտուն եանընտ գօշուպ տէտիէր, եահու գալք իշին օլուու, գատընըն պիրի, սանա պիր մահզէն տօլուտու բէքսիմէթ պաղըն տօլուգայօր տրթըդ էօմըիւ օլուգնդա եէ. պիզիմ թէնպէլ պաշընը գալտըրլապ տէմիշ. վարըն սօրուն բէքսիմէթէրի եաշմը եօգսա գուըրու մու:

Պունուն կիպի, իշըիշմիշ գօթարըմըշ պուեսւրուն տէնիլտիկի հալտէ, թըզգը եաշ մը եօքսա գուըրու մու տէյի սօրմաղա ըլգըշմաք, պիզ մութթասրլ պիրլէշմէյիլ տէմէքտէն պաշկա հիշ պիր շէյ տէկիլ տիր:

Բաթրիքիկ խարիճինտէ պուլունանլարըն տիկէրլէր իլէ պիրլէշմէրինտէ քէնտիլէրէնէ պիր Փայտէ վար մը տիյէ բէք չօք տիւշինտիւք իսէ տէ պիր շէյ

պուլամատըք, եալընըզ միլէթիշ պաշըսընտա պուլունանլար պու մէսէլէ տախի պիթէր իսէ պաշկա նէ իշ մէշզուլ օլոււնլարը մը տիւշինիւյօրլար աճապ. շիւնքի կէչինտէ պիր սապահ, էնկինարնընըն պիրի, քիւ քէսինի դօմէսին խանը արդա գէօշէսինտէ եէլէ գոյուուշ, քէնտի տախի եանընտա օթուրու վէրմիշ իտի, պիր միւշմէրի կէլիպ, էնկինարը գաշա վէրիեօրսուն տիյէ սօրտու — թանէսի իքի գու րուշա օթուր— Տիւղէտ շունա սաթմայաճազըմ տէսէնէ— Տօզրուսունու իստէրս սէն տէտիզին կիպի տիր, շունտու օն էնկինարըմ գալտը օնուտա սաթմարսամ ագշամա գատար նէն եաբանտզըմ ճէվապ վէրտի:

Հէր նէ տախի օլու պիր միւլէթ մահզա պիրլիք իլէ թէգատտիւմ իտէսիլիիր, ասըլարզ մանիւլէր իլէ պէօյէ հէր իքի եանա միւֆիտ պիր իթթիփազը կէրույէ պիր միւթիփազը կէրույէ պիրագմաք միւսթագպէլտէ թարիսաէ պէօյիւք պիր լէքէ օւաճագ տըր սէպէպ օլանլարա: Բէվէրսուրուս թատիլ օլունուպ միւրտ հասըլ օլտուգտան սօղըրա ուզուն ուզատըեա միւզաքէրէլէրէ պիզմէ հիշ պիր մահէլ գալմամըշ տըր արթըդ:

ՄՐՁՆՈՅ ՏԱՐԻՔԸ

Անգղիացի Յովհաննէս Լուբրոք բնազնինը քննութիւն մ'ըրած է մըջնոց տարեաց վրայ, որ բոլորովին հակառակ կ'ելլէ այն գըրութեան՝ թէ անասնոց տարիքն իրենց մեծութեան համեմատ կ'ըլլայ, Լուբրոք անձամբ մըջիւնոց շիներ է այս նապատակաւ, որուն մէջ 12 տարուան էգ մըրջիւներ ալ կան, անոնց անդամըն թէպէտ բրտացած են ըստ հասակին, բայց գեռ զարգացող ձու կ'ածեն:

ՕՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Միացեալ-Նահանգաց մէջ 47,000 ատամնաբոյժ կայ, որոնք ամէն տարի տակառ մ'սկի կը գործածեն ակուայ շինելու, Ենթագրելով որ այսպէս շարունակուի, 24 դար ետքը երկին բովանդակ ուկին գերեզմանաց մէջ պիտի ժողովուի, և 22դ դարուն՝ գերեզմանը ուկույ հանք պիտի ըլլան:

ԱՇԽԱՐՀԻՑ ԼՐԱԳԻՐՆԵՐԸ

Աշխարհիս վրայ այժմ 43,700 լրագիր կը հրատարակուի, և ընդամենը 40,592 միլիոն օրինակ կը ցրուի, ուստի մարդ գլուխ 6 ու կես օրինակ կ'իյնայ: Եւրոպա կ'ելնէ 49,840 լրագիր. Հիւսիային Ամերիկա 40,400, Ասիա 750. Հարաւային Ամերիկա 609, Անգղիերէն 46,500 լրագիր կայ, գերմաներէն 7800, գազզիերէն 4000, սպաներէն 4000, հայերէն 26, Ամենօրեայ լրագիրը 4020են թուով, 20,000ը շաբաթն երկու կամ երեք անգամ կ'ելլէ, մնացածներն ամսական կամ տարեկան են:

ԼՈՒՍԱՆԿԱԲ ՆԱՄԱԿԱԾԻՐՈՇՄ

Ամերիկա նամակագրոշմի նոր տեսակ մը հնարած է, այսինքն՝ նամակագրոշմի ձեւով վորքիկ լուսանկարներ՝ որոնց ետեւը մածանող նիւթով օծուած է և եղերքներն ալ ծակտիք բացուած, այնպէս որ գիւրտ կրնայ բաժնուիլ: Այս լուսանկարը նոմակագրոշմը (գրողին պատկերը) կը ստանալ իւրաքանչիւր ոք թղթատարութեան պաշտօնարանէն՝ յուղարկելով իւր լուսանկարն: Այս նամակագրոշմին 100 հատը կ'արժէ 6 մարք: 4000 հատը 50 մարք: Կը կպցուի նամակայթղթոյ, այցեւումսի, վրայ, և այն: Այս նորաձեւութիւնս անշուշտ Ովկիանուէն սալիքին ալ պիտի անցնի:

ՀԱՆԴԵՑ

ԳՈԹԻՔ

—
(41 Նօմերուան)

Գընալը ատա—Պու իսիմի իշխակ գարիունը մրզ պու ատայը պաղը սագալար կիպի թուրուննի սանմասընլար . լուսու գրզար. թըսընտան պաշկա ըէնկ կէօրինմէզ պու ատատա . գիրալը քէվէր փար իսէ տէ, գիրալարը , գիրաճը և սախամէթինէ պըրալը մը տըր . պու ատատա մէշհուր պի՞ չընար աղածը վար քի թարինլէրտէ քէսպը շէօհրէթ իլէ եատ օլունուրը , շիմտի պու շէօհրէթ եէնի աշըլան լիմանա կէչտի . պու մէշհուր լիման արզէն իւշ վէ թուլէն տէօրթ արշըն ալժը բարմագ տըր .

Պու ատանլն պիր էհթիյար մէնլիսի փար քի կէնճէրին հէր իշէրինի թէսպիյէ իտէր . պուրանլն գատանլարը , գօնալարը էօլիւրսէ եէնիտէն էվլէնմէյիպ , պիր սաղման ինէր ալըրիար : Պու հիքմէթին սէպէպինի՝ պիր կիւն թանըտ զըմ պիր գատընա սօրտուզումտա , իլզահէն չու եօլտա պիր մալիւմտի ալապիլտիք , եանի պիր գատանըն գօնասը վէֆաթ իթտիկինտէ կէշինմէր իշին եէնիտէն էվլէնմէրտէն իսէ պիր սաղման ինէք ալըպ , սիւթիւնիւն կիւնտէ պէշ ալթը զուրուշ իրատու իլէ կէշինիյօր . նէլէզպը , իլավէ էթտի մէզքիւր գատըն , եէնիտէն էվլէնիպ տէսէրնօշ գօնալարըն գավզա կիւրիւրիւրինի տիինէմէր , պիր ինէք ալլր , սէսսիզէն կէշինիրիզ :

Գընալըն սէլրանկեան մահալէրի սայըլը տըր , պաշընասը չընարըն ալթը , համամըն պաղշէսի վէ տէնիզ գրյըսը , պոյունա սէլրանկեան տըր էօլէր բիվայէթ օլունուր քի ուրդու իլահը Մորթէս պու ատատա տօղմուշ տուր . հէր հանկը վագըթ

կիթսէն , կիւնտիւզ ույանըը ատամ կէօրմէզսին :

Հավասը իյի , ֆագաթ սույու եօք քի հագգընա իյի քէօթիւ պիր շէյ տէնսին :

Պուրա ահալիսի Պուրաս գապ-լընալարընա կիթմէզլէր , թէրլէմէք իշիւն ատանըն պիր Գիւպիւ վար օրաեա կիրէրլէր :

Պուրկազ—Պու ատայա եազըր-

զա կիտէն , պաշընա , պիր մալի

նազար պօնճուզը ասմալը քի ,

նազար ալմագաւան սալիմ օլուն ,

եէրլիսի պիր միւսափիր կէօր-

տիւկիւնտէ հայրէթտէ գալրը քի ,

պուրայատա ատամ կէլի՞ր մի ի-

միշ տէյի , էօյէ բիվայէթ իտէր-

լէր քի Տէնիզ մէյիի թապիր օլը-

նան եարբա գըզ , եարըսը պա-

պա մախիւրէրտէն , վագթը ի-

է չօգ վարմըշ պու ատատա ,

շիմտի Աշիվատէզտէն պաշկա պիր

շէյ եօգ տըր :

Հէյպէլի ատա—Հէր նէ գա-

տար չանթասը պիլէ եօր իսէ տէ ,

արթւդ իսմի պիր քէրըէ Հէյպէլի

չրգմը տըր . պուրանըն գիրալը

էվլէրի , իլք պահարտա ունծուզ .

Փագաթ սօն պահար բահալը տըր .

պունուն տախի սէպէպի , խանէ-

լէրտէն թահտա գուրուսը սօն

պահարտա սավուշուր . Հէյպէլի-

նին Լիվարեասը՝ վագթը իլէ մէշ-

հուր հայտուտ Զանթալը կիպի

ատամ սոյար իտի . նէշէ խօվար-

տալար Հէյպէլինին Լիվարեա-

սընտա քիւլ քէրիշան օլմուշ տըր-

լար , եագրլան մէհթապլար ըշը-

զընտան բէնչէրէլէր էօնիւնտէ

Ֆէսլիյէն սագսըլարնը մէհթարէ

սանարաք , տիլտատէլէրին քէյփ.

իլք իլէ Ալա՛հ : . տիյէ ավագէ-

լէրի պէլքի հալէա տահա իշի-

թիիր :

Պու ատայա հավա թէպտիլի-

նէ կիտէն էկէր գըսզան ի-

սէ , մութլաք թէպտիլի ախլէաք

իտէր . իշպու մուզիր խույ , Հէյ-

պէլինին հագասընտան մը սու-

յունտան մը , պիլէմէյիզ , պիւա-պիւթիւն նապէտիտ օլմուշ տըր .

գօնուշուպ էյլէնմէք , սէրպէսթ

տիր պու ատատա . սէլրանկեահ

մահալէրի էքսէրը մանասթըլ-

լար տըր քի բէր լաթիփ տիր .

սէլրէ կիթմէք իշիւն Հէյպէլի

մատմազէլէրինին մէրքէպէրէ

պինմէլէրի թէճէսսիւմիւ զայէթ

շաշաալը տըր :

Հէյպէլինին Զամ-Լիմանընտա

էքսէրը աշըք ու մաշուք լէնկէ-

րէնտազը արամ էտէրլէր . պու-

րասը տախի Պէպէր պազէսի կի-

պի Բօրթօ-Գրանքո տըր , հէր քէս

սէրպէսթ եէքտիկէրէ արզը մու-

հապէթ իտէր . Հէյպէլինին Եյ-

լէնճէսինէ կէօրէ , քիրա չօք

ուճուզ տուր . պիզ քէօյէ կիթ-

մէք արզուսինտէ պուրունանլարա

Հէյպէլի ատասընը թավսիէ ի-

տէրիզ , ամա պաշըմըզա օլա քի

պիր կը տէրտ չըգարմըշ , պէյիս

եօք :

Պէօյիւք ատա—Պու ատայը օն

սէնէտէն պէրու կէօրմէյէնլէր

շիմտի թանըմազ .

(Տէպամի)

ԳԼԹՐԻՉԱՄ

—Եազըգլար օլուն սանա Ցիւ-

րիւկ քի պու գատար վագթը

տըր , էթեէնտէն տահա պիր

սուվընիր ալամատըն :

—Գա նասըլ ալամատըն , չօք..

մէտայէօնլա՞ր մը տէրսին , սա-

հաթլա՞ր մը տէրսին , հանկը պի-

րինի սէոյլէյիմ :

—Պու կիւնէ գատար տէտիք-

լէրինտէն պիր շէյ կէօրմէտիմ

իւսթիւնտէ :

—Նէ եաբալը գըզ գարտաշ ,

ախ օ լէնսանը կէօրտիւն միւ ,

իւսթիւնտէ պէյլէ պիր շէյ կէօր-

տիւկիւ կիպի իստէր . պէնտէ

նէ՞ եաբայըմ, հաթրընտան չըգամամ վէրիրիմ:

—Գա տէսէնէ, իթեն իլէ զէնսանըն արասնտան տէլլալ ու մուշուն, պիրինտէն ալըպ օպիրինէ վէրիեօրսուն:

* *

—Պիզ պու սէնէ դէօյէ կիթմէյի լաֆա՞մը մը գօյտուք վիշէն աղա:

—Թամամ, Եվլոբա բօլիթիգաւարը պէօլէ գարրշըք, տիվանէ տէյիլիմ քի հավա թէպտիլինէ կիտէյիմ:

—Բէք մէվհումսուզ լագըրտը, բիւթիւն պու պօզուք հավատիսէր դահէր սանա կէլիր:

—Դազէթա օգուտուզուն եօք քի ագնայասըն, բրուսիա իլէ ֆըրանսա մուհարէպէ իթմէյէ ուփադ պիր մահանա արահօրլար հապէրին վար մը:

—Ֆրանսանեն բրուսիա իլէ մուհարէպէսի սանա՞նէ. Ալզաս-Լօրէնտէ էվթութ տէմէյիօրուզ:

* *

—Վա՛ դէսրդ աղա, գարտաշ էվլէնտին բիւթիւն ահապալլարը թէրը էթտին, օտէյիլ ամա սէնտէ պիր գըրկընլըք իէօրիւեօրուզ:

* *

—Նէ օլուն պիրատէր, Ալլահ տիւշմանըմը էվլէնտիրիա իչ կիւվէյի էթմէսին, պիրտէ հալթէթափիր դէնկին գըզը ալտըք:

* *

—Նէտէն օլաճագ, եէմէք իչ-մէք կիխնմէք, պէսէմէս ուշաք եէրինտէ ամա, գարընըն տէստէն ուզուն. պունտատա էլլալլահ էթտիք, գայնանամըզ պաշլատը պաշլատըն էթինի եէմէյէ . շիմտէտէ գարընըն ալ էվտէն չըդ տէյօրլար նէ եաբայըմ պիլմէմ:

—Գարտաշ սէն տէ պիր ազ բօմթիգաւը տավրան:

—Գայնանամ բօլիթիգայա աշ-

նա օլսա, պէն պու սըգընթըլարը չէքէ՞րմիխտիմ:

* *

Օզու բէտէրինէ:

—Պապա, կէօք կիւրիւլտէրտէ էօլէ պէօյիւք ըշըք օլուրսանէտէն տիր:

—Հավատա սըգլէթ օլուրսա, իշթէ էօլէ տէօրթ թարաֆտան չարար:

—Տէմէք քի պապա, սէնտէ հէր կիւն չօք սըգլէթ վար քի պիր մէյխանէտէն օպիր մէյխանէտէ տայիմա չտգարսըն:

* *

Ի.քի տօսթ մապէյնինտէ:

—Միւսիւ թէթրի, տույտում քի նշանւանմըշաըն տէյի կէրչէ՞ր մի:

—Էվէթ, էօնիւմիւզտէրի հափթատա էվլէնիյօրում:

—Բիմի՞ն գըզը տըր.

—Իրատճը Անտօն աղանըն գրզը.

—Օ՛ . զէնկին չէյ ամա, զանում գրզ պիր ազ եաշլընա տըր:

—Էվէթ, պէնտէն էվէլ. Ակոք աղանըն օղունա նշանւանագմըզ, սինձէ օրան ֆարգտան տօլայը կէրի պըրազըմըզ:

—Զաթընըզ չօք էյի էթմիշինիզ քի պու կիպի պօշ ֆարգտարա էհէմմիէթ վէրմէմիշսինիզ:

—Մօշէռ պէն, իրա ֆարգընտան պաշդա, էվլէնմէքտէ ֆարգտամամ:

* *

—Պու ագշամ սէնտէ պիր սէնին վար մութլաք:

—Տուր պագալըմ գարը բահտըմըզ տէստիւ, բիյածա օյնամաղա պաշլատը գօնսօլիտէ կիւնտէն կիւնէ ֆրլայօր:

—Տէմէք քի գաղանարն:

—Եիրմի լիրա գատար ույտուրտում, Ալլահ պապա պիր եարաըմ էթսէ իշմիզի սըրասընա գօրուզ արթըք:

—Գա խըյանէթ իշտէ եիրմի լիրա գաղանմըշաըն, Սարը եարա-

եազլըզա կիտէլիմ նէ՞ օլուր:

—Թամամ, եիրմի լիրա գաղանուրդ օնուտա քէօյէ՞մի վէրէլիմ:

—Նէ՞ օլուր կէնէ գաղանըրսուն:

—Տէլէլիմ քի եիրմի լիրայը հարճատըը Սարը եարա կիթտիքտէն սորա, բիյածա միզէր կիտէրսէն նասըլ աշաղա էնէլիմ:

—Կիրակի երեկոյ գումգարը տան մը մէջ:

—Գա ատ ինչ հալէ, օտկի կենալու տէրման չէ մնացեր վրան. հապա տուն լսիր քի, սահմանագրութիւնի պիտի երթամ տէի նէ՞:

—Իյտէ անկէ կուգամ կոր եատ:

—Տուն կնայ մէյնանանէրը մինչեւ իրիկուն խըմէ տէ ետքն ալ իս խարելու ել:

—Գա Ասված վըկայ պէ, Ալլահըն գուլուս: Ասված տէյօրում սանա:

—Գա ընտո՞ր չը խպնեցար ատանկ գէօր կինով ելար սահմանագրութեան կացիր:

—Դացինէ ասա՞նկ էի, իշտէ անտեղ: սուֆրային վրայ, ամօթչըլլայ տէյի գինովցայ:

—Ո՞ս ինչ կրսէ, ատտեղը այլըն կենալը ամօթէ է:

—Ինտոր հասկցունեմ կնիկ, իշտէ սուֆրային վրայ բաժակ առաջարկեցին ես ալ խմեցի:

—Ատկէ մա՞րդ կը կինովնար:

—Անանկ են բսէր, ետեւէ ետեւ պէլքի քառուուն բաժակ առաջարկուեցաւ, պէրէքեաթ վէրսին քանի մը խատէխը փախցունքը ըրի տէ չը խմեցի:

Ա. Զ. Դ

Լրագիրս ասկէ առաջ Պահճէ գարը ջըպավաճառ Պողոս և Յակոբ աղայի խանութները կը ծախուէր, ասկէ վերջը միայն Պողոս աղայի խանութը պիտի վաճառ-

ուի ուստի ձեռքէ առնել ուզող-
ներուն կազդարարուի որ ասկէ
վերջը Պօղոս աղայի խանութէն
առնեն իւրեանց թերթ:

ՀԱՆԴԻՍ

Վիէննայի Միաբանութեան վե-
րապատուելի Հարց հրատարա-
կած «Հանդէս Ամսօրեայի Յու-
նիս ամսաթիւն հրատարակուե-
ցաւ»:

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Գերսեպոլսոյ սեպագիրը — Ռ.
Ֆօն Էրքէրդ և կաւկասեան Հայը
— Առուսահայոց դրականութիւնը
— Պատմութիւն Հայ լրագրու-
թեան — Եսրավէպ Գուեսիլեա —
Եսրալուրք — Մանրալուրք — Քա-
զաքական տեսութիւն:

ՎԵՊ

ՀԱՅԵԼԻՆ

ԺԴ.

Եւ թողլով զնա դնացր:

Ֆլամինկօ չէր լսեր թէ աղջի՛ն որ-
պէ՛ս կ'արտասուեր բարձրածայն, և
արտասանած «Ֆլամինկօ» բառերը,
գիշերուան մէջ զանդակի մը հնչման
թրթաման պէս կ'անհետէին:

Ֆլամինկօ բարկութենէն մինչեւ
քաղաք գնաց անզգալապէս, անդր
հասնելով սլաղ հանդարառածայն, և
տիրեց իւր վրայ, Ապա վերստին
դայրացաւ և սկսաւ խօսիլ ինքնին.
«Պարոն Ռօժհիքէտըր ըստաւ թէ ես
իրմէ պէտք է սովորմ, տռնական
վեհանձնութիւն և տանական հաս-
տատամութիւն»: Նա տեսած է
հարիւրերորդն, ես և կ'ուզեմ
գիտնալ, արդ, Պարոն Ռօժհիքէտըր,
կուզեմ տեսնել հորիւրերորդն ես.
ցոյց ինձ կանանց ամէնէն գեղեցկա-
գոյնը, սքանչելին, վերջին անգամ մը
ես կ'ուզեմտուփիլ սիրոյ զեղխութեան
մէջ, և ապա ինչ որ կուզէ թող ըլ-
լայ:

Զայս ըսելով բարձրացոյց հայելին.

լուսինը ամսի մը ետեւէն դուրս ե-
լաւ, երբ Ֆամինկօ կուզէր նայիլ ա-
նոր մէջ:

Եւ ինչ տեսաւ.

Մութ երկիր մը, բլրակ մը, ուր
լնկողմանած էր գեղեցիկ մի կին
յոյժ յանկուցիչ, նորա թխագոյն
գանգուրներուն մէջ վարդահիւս ուը-
սակ մը կը վայլէր մարդարիտք կը
զարդարէին նորա վիզը, կրծասեղն
ալ փոքր դաշոյնի մը ձեւն ունէր:

Սյդ գեղեցիկ կին ոտք ելաւ և կանդ-
նեցաւ իւր հսկայ մարմնով նորա առ-
ջեւ, աչերն սկսան շողչողիլ, շըր-

ԱՂՋԻԿՏԵՍԻ ՆՈՐ ՑԵՍԱԿԻ

(42 թիւէն)

Հետեւեալ առաւօտուն, Ան-
պէր հանըմը սովորական ժամէն
առաջ արթնցած էր և տեսնելով
որ օրիսրդ Աղաւնի գեռ չէ ե-
լած, գնաց խուցին դուռը զար-
կաւ:

— Աղաւնի, օրհասակ եղաւ
տահա չե՞ս ելլար:

Ելած եմ մալրիկ բաելով, խու-
ցին գուռը բացաւ:

— Հայտէ վրլասվէ տէ շակուէ օր
ասօր ամենա Փրկիչ պիտի եր-
թանք, նայէ օր սանկ քիչ մը
եսումա երեւաս:

— Ինչ եմ նէ ան պիտի երե-
ւամ:

— Հա ամա, ասօր շիյտեմ ո՞ր
Եպիսկոպոսը բարող պիտի տայ
եղեր տէ շատ խալտապալի խ պի-
տի ըլլայ եղեր, խալտիփէ բոլ-
քագ հագի, իմին օսկի գորտօնս
ալ ճիտգ անցու սիւլիւկ բրնձա
օղերըս երթամ մնառուկէս հանեմ
տէ անկաճդ անցու:

— Եսօր ստիվալեաներո հագ-
նիմ մալրիկ:

— Հապա, վրայէժմ մալի աթ-
լազ Փիստանըդ հադի . . . վույ
տուռը զարկին Հաճի Մարթա
խաթունն է. ախճիկ չափուխ ըրէ
վախնամ ուշ մեացինք:

— Դա տուռը վար կառնեն կօր,
վազէ պաց ես տահա պիտի հագ-
ուիմ:

Անպէր հանըմը աճապարեց
դուռը բացաւ, եկողն յիրաւի
Մարթա խաթունն էր:

— Պարիլուս, հազը էք:

— Աղաւնիձաս կը շտկուի կօր,
հրամմէ վեր խախուէ մը խմէ:

— Սանգիմ էս ալ կը վախնամ
օր ուշ չըմնանք ամա տահա վա-
խիթը կանուխ է սանքիմ:

— Պախալին մանչը տահա ի-
րինճի տէվրի չելաւ պիլէ:

ԳԱՐԻ ՖՐԻ-ՀԱՅԻ

ՎԵՐ

Էյ հայտէ մելմէկ խախուէ խըմենք ըսելով վերի խուցը ելան:

—Խօսքը մէջէրնիս Անպէր հանրմ . քիչ մը տիւզկիւն քըսուինէ կէշ ըլլար :

—Ինչ կիտնամ քուրուկ , չելայ երկը քսուեր է տէլի մահանա տընէ :

—Գա ուա դասին մէջը մէկը

կայնէր վիրա մեղ սիւզմիշ կընէ կոր նէ ան ըլլայ :

—Թա քէնտիսի . տուն Ազաւնի հանըմը առ տէմի գարաֆը կընայ օր աղէկ տեսնայ , ես ալ քովը երթամ տէ նայիմ պերանը որ տեղուանը նէ :

Հաճի Մ'արգա խաթունին այս ծրագիրը անմիջապէս կատար ուեցաւ , և երկ կողմանի զիրար զննել սկսան . այս զննութիւն տասը փարկեան տեւելէ յետոյ , միջնորդ Մ'արթա խաթունը Անպէր հանըմին գովը վերադարձաւ :

(Եաբոնակէլ)

Հարրէրաթըն սուրէթը մաթլւակտէ թահրիրի զըմնատա պիր հէյէթը թահրիրի տախի մէ ինուտ պուլուն մաղլա , տավա հագդընտա իսթիհարէ զըմնատա միւրածամթա սաղպէթ ուույուրա ճագ զէվաթ տախի մէմնուն իսթիհէ ծէկի , վէ սուքին օլտըգլարը մահալէ ճանիպինտէն Փագրը հալլէրինէ տասիր չահատէթնամէ կէթիրէն Փուզա բատան իւճրէթը վէքեալէթ ալինմա յաճազը իլան օլունոր :

Խտարէխանէի
ումուրը ումումիյէ միւտիրի

Տեգրան ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Գալաթա Պէօյիւք Խալիլ բաշա
խան ն. 1:

8-1

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ

ԽՏԱՐԷԽԱՆԷԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑ

ՇԱՐԱԳ ՎԵ ԷՆՎԱՅԻ

ՄԵՇՐԱԽԱԹ ՏԵՐՈՍԸ

Պ. Վ. Մէնէվիշեան վէ Բախուլ լո շիրքէթի , Պէտողու ճատտէի քէպիրինտէ Հալէպ չարշըսլնտա Դ նօմէրլու մաղաղատա երէն գէօյիւ Գարա-չափուշ վէ Պուրսանըն Ալմըն դաշ իւզիւմէրինտէն ետա բըլմա հալիս չարապլար սաթըլըր :

Իշպու շարապլար տօքթէօրլար թարափինտան մախսուսէն անտ լիդ օլոնարագ , Եյլիկի վէ նէփա սէթի թաստիք գըլընմըշ տըր բի հաստալար իշին բէք զիետէ թէսիրլի օլտուգտան պաշտա սուփրա իշին տիրու թէշքիրէլ իշմէտ տիրու :

Մէգիւր տէրօտա էնվայի շա րապլարտան մատատա հէր ճընս գօնեաքլար , մաստիգա վէ ճիպ րէ բագըլարը , Կէմէյիղին վէ Եունանըն հալիս թօրպա եազը տախի զայէթի մէրճիինտէն իմրաի իյնալը , վէ պէլէտիյէ իշտ տէ վաիրը բէսմիյէն սահրէճէ հէր նէզ մէսալիհին տէրէօհտէ օլընածալը կի սիլի , Եէվայիհ վէ թէրճէմէ վէ մու գավէէնամէ միսալի հէր նէզ մու

—Վու պօյը սիրեմ խումբիյէ տարցեր . դու , գու , մաշալահ :

—Օջ ըլլա Մ'արթա խաթուն . Աղաւնի մանիքեթներդ քիչ մը տահա վեր առ . պիւէկներդ բիւս բիւթիւն կոցվեր է :

—Լաստիկները թուլցեր են տէ չը պոներ կոր :

—Հուսա շէրիտի կտոր կայ տ նով կապէ :

—Գա հայտէցեր երկը ուշ պի տի մանք . հիմայ պիւէկներն ալ թող քիչ մը գոյց ըլլայ :

Այս մանիքեթի կարգադրութիւնն ալ վերջանալէ յետոյ ճամբա ելան և ժամը ցերեկուան չորսին Պալաթիոյ Լուսաւորիչ եկեղեցին հասան :

—Մ'արթա խաթուն , սանկ մէջ մը աշկ պտըտու աճապա էկէր է կըսես :

—Ես ալ ան կընայիմ կոր . մէլմը ժամկոչին հարցունեմ . ժամկոչ ախապար , սանկ երսունը ութը քառսուն տարու մէկը եկաւ ասոր , օրթայ պօյլու թըլսնագնա , սեւ պըյըլսլը :

—Խարիւր խոգի կիւքեայ կերթալ նէ պիւէկիմ խանկիսին է :

—Հեռու ըլլայ , պերներնուն գիրա կուզէն :

ՔԻՒՑԻՔԵԸՆ ՊԻՐԱՏԵՐԼԵՐ

Տ Ե Պ Պ Օ

26 Մրանպօլտա, Եկանի Ճամփակ 26

ՍԲԵԶԱՐ ՏԻՒՔԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՆՊՈԼ ՔԵՐԻՒ Հարշութնտա — 77

ՊԵՅՉԱԼՈՒՆՏԱ Տօղու Եօլտա — 467

Մէզբիւր էճզախանէ վէ սրէչար տիւքքեանլարընտա միւ-
թէտատիտ վէ էնվաի թէրքիպաթը թիմեէվիյէ վէ էճզա վէ մուտա-
լէճաթ վէ ալաթը ճէրբահիյէ, գէ ալէա ճինս լամթիգ իլէ չէիք
տէն մատամուլ ալաթ ու էտէվաթ, վէ լիսթէր ուսուլինտէ պադ-
լար, վէ ֆրանսըզ վէ ինկիլիզ էճզալարը, սօլֆաթօնըն էն ալէ-
ճինսի, եէրի վէ էճնէպի մատէն սուլարը, ֆօթօկրաֆճըլար ի-
լիշւն թէրքիպաթը քիմեէվիյէ, Պօրտօ շարապլարը, գօնեադլուր
էնվաի իչկիլէր, գօգուլու սապունլար, նէֆիո բուտրա, օ տը դօ-
օներ, սաշ սուլարը, տիւզիւնլիւքիէր, վէ սրէչարտար իլէ բիւ-
եախանէլէրէ մախսուս ճամ գապլար վէ ալաթ ու էտէվաթ մէվ
ճուռ օլուպ, թօրաան վէ բէրպաքէնտէ ֆիրուխթ օլունըր,

Քէզալիք մէզքիւր տիւքքեանլարտա մուայէնէլի թըպպիյէ տա-
խի իճրա օլունսուպ, պունա մախսուս օտալարը վար տըր:

Պէյօղու էճզախանէսի կէճէլէրի աչըգ տըր:

Զէլլ—Պիւճիւմէ էճզա վէ էմթատամըզըն էն ալէա ճինստէն օլ-
տըզընը վէ բէք էճզէն ֆիրաթլա սաթլըլազընը Տօգթօր էֆէն-
տիլէրէ վէ ըազպէթլու էճալիյէ իլան ու պէյան իտէրիլ:

ԲՈԼ ՖՈՅԱՃԵԱՆ

ԵԻՒՔՍԵԲ ԳԱԼՏԸՐԸՄՏԱ. 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ՎԵՐՋԵ ՎԵ ՃԵՐԱՀԱՇԼԱ ՄԻՒԹԷՋԼԻԴ.

Ա. Լ. Է. Թ. Թ. Ի. Ի. Ճ. Ճ. Ա. Ր. Ը

Մէզբիւր մաղաղասա կէօզէ վէ ճէրրահըզա միւթէտիկ էնվայի ալէաթ
ու էտէվաթ մէվուռ տըր:

Կէգիւմէ, եռումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գառչչուտան) մատամու-
լէվատաթ միւխթէլիքէ, գասըգ պաղլարը, էնվաի շիրինկալար, էլէք-
թրիք մաքինալարը, միզան իւլ համա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ
(թէրմոսէթր) վէ էյի ճինս կէօզիւրէր պուլընմագ տա տըր:

Մ. Բոլ Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սըբարըշաթ վէ թամիրաթը էճզէն ֆիրաթ-
իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր:

ԷԹՄԵՔՃԻ ԽԱԹՈՒԽՆ

Քսափիէ տը Սօնթէրէնին ասհարո-
մէհուրէնինտէն կթմէքնի խաթուն
նամ րօմանըն պէ չինմի ճիւտի տախի
թապ ու նէր օտւնմըն տըր վէ ալ-
թըննը սօն ճիւտի տախի եազընտա
նէշր ոլընածագ տըր:

Պու եօլտա րօմանլար պիր տատամա-
տօնթտան կիյասէ միւ ֆիա տիրլէր-
իրա շիմտիքի տօսթւար՝ մալիւմ ա-
չօք տէ ֆիա զարարը մուճիպ օլուրլար-
պիլագու պու եօլտա րօմանլարտան
պիր ատէմ բէք չօք չէյէր էօյրէնիպ
խթիքատէ իտէր:

Սաթըըը հէր քիթապամը տիւքեան-
լարընտա, Պահէն գարուտա սունու-
Պօլու վէ Յակոր աղալարըն տիւ-
քեանլարընտա:

Ֆիյ 15 Պուրուց:

ԴՊՐԱՑ

ԱՆԴՀԵԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԽ

ՇՐՋԱՆ Ա.

ԱՌԱԿԻ, ԱՌԱԾԻ, ՆԱՄԱԿԻ
ՍՇԱՆՄԱԿԻՊԻ, ՈՏԱՆԱԽՐԻՔ, ԵՒՑԼՆ
Ժանօթութիւնք ՚ի վերայ հրնչման
իւրաքանչիւր նշանագրի:

ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԲ ԲԱՌԻՑ

ՊԱՏՐԱՍՏԵՑ

Ս. Մ. ԴԱՍԱՊԵԱՆ

Կեդրոնատեղին է Վ. Հիսարկեան
գրատունը Ուզուն չորչի-պաշը թիւ 10:
Գին 2 ու կէս գահեկան

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ա.ՅՅԵՏՈՄՍԻ

Լաւագոյն քառժօնի
լրայ ամէն լեզուաւ կը
պատրաստուի իիգին 100
հատը 10 դհեկն. պէտք
ունեցողները պէտք է
դիմեն Գ. Պաղտատլեան
տպարան Յակոբեան խան
թիւ 13 կ. Պոլիս:

Տէր եի Տնօրէն
ԱՆՁՈՆ ՍԱՔԱԵԱՆ

ԽՄԲԱԳԻՐ Յ. ՀԱՃԵԱՆ